

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ, ЮНИ 2023 ГОДИНА

През юни 2023 г. **общият показател на бизнес климата** запазва приблизително равнището си от предходния месец (фиг. 1 и табл. 1 от приложението), като подобрение е регистрирано единствено в търговията на дребно.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ остава на нивото си от май (фиг. 2 и табл. 2 от приложението). Според промишлените предприемачи има известно намаление на осигуреността на производството с поръчки (фиг. 3 от приложението), което е съпроводено и с по-неблагоприятни очаквания за дейността на предприятията през следващите три месеца.

Основните затруднения за предприятията продължават да са свързани с несигурната икономическа среда и недостига на работна сила, като през последния месец се наблюдава понижение на негативното въздействие на първия фактор (фиг. 4 от приложението).

По отношение на продажните цени в промишлеността прогнозите на мениджърите са за леко повишение, въпреки че преобладаващата част от тях предвиждат те да запазят своето равнище през следващите три месеца (фиг. 5 от приложението).

Строителство. През юни съставният показател „бизнес климат в строителството“ намалява с 2.3 пункта (фиг. 6 и табл. 3 от приложението), което се дължи на неблагоприятните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Резервирани са и мненията им относно настоящата и очакваната строителна активност (фиг. 7 от приложението).

Основният проблем за дейността в сектора остава несигурната икономическа среда, посочена от 66.3% от предприятията. На второ и трето място са цените на материалите и недостигът на работна сила (фиг. 8 от приложението).

По-голяма част от мениджърите очакват продажните цени в строителството да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 9 от приложението).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 2.4 пункта (фиг. 10 и табл. 4 от приложението) в резултат на оптимистичните оценки на търговците на дребно за настоящото бизнес състояние на предприятията (фиг. 11 от приложението). Позитивни са и очакванията им относно поръчките към доставчиците (както от вътрешния, така и от външния пазар) през следващите три месеца.

Основните фактори, затрудняващи развитието на бизнеса, продължават да са свързани с несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостига на работна сила, макар анкетата да регистрира намаление на отрицателното им влияние (фиг. 12 от приложението).

По отношение на продажните цени прогнозите на търговците на дребно са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 13 от приложението).

Услуги¹. През юни съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1.6 пункта (фиг. 14 и табл. 5 от приложението), което се дължи на негативните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно обаче мненията им за настоящото и очакваното търсене на услуги се подобряват (фиг. 15 от приложението).

¹ Без търговия.

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша остават основните пречки за дейността в сектора, посочени съответно от 55.7 и 33.6% от предприятията (фиг. 16 от приложението).

Относно продажните цени мениджърите очакват те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 17 от приложението).

Методологични бележки

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес.

От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия () съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно Хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. Показателят „бизнес климат“ е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

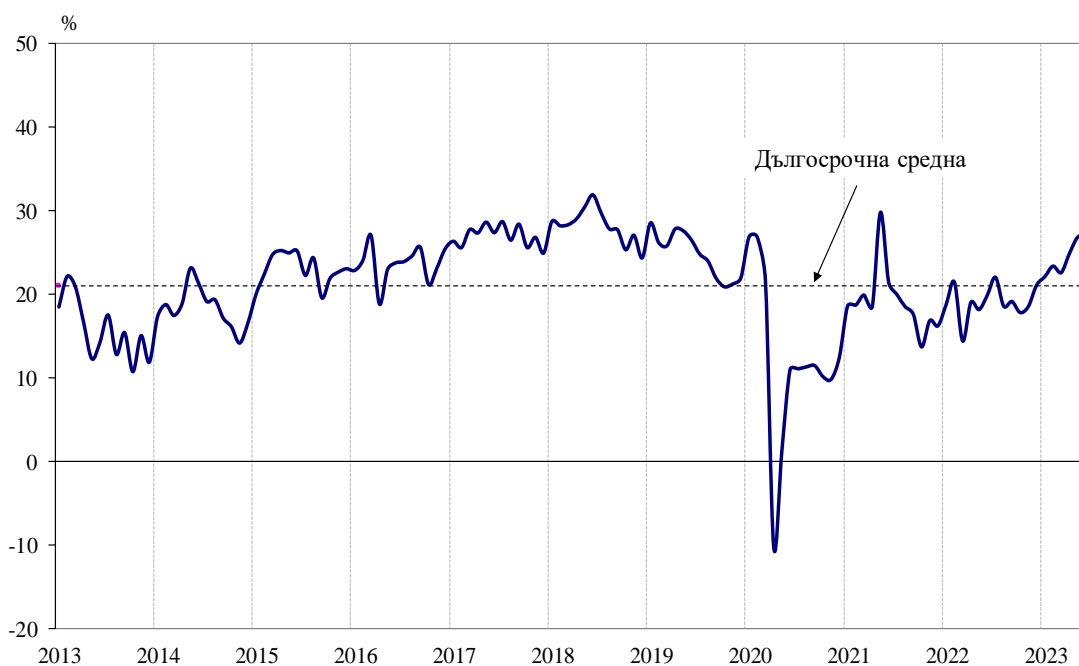
Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Приложение

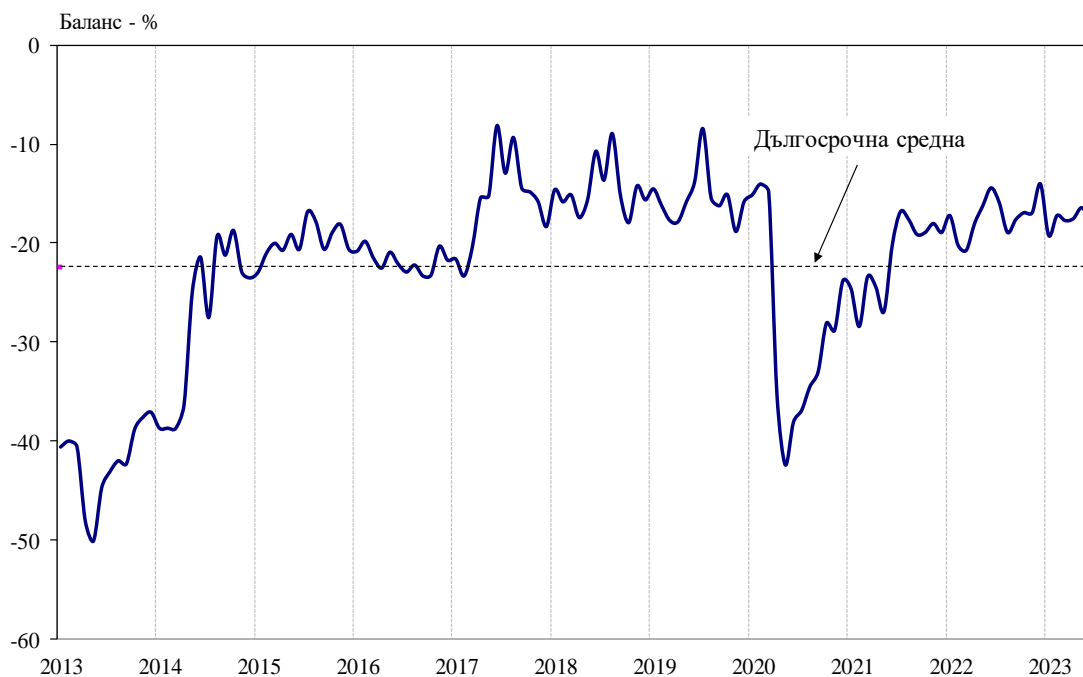
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

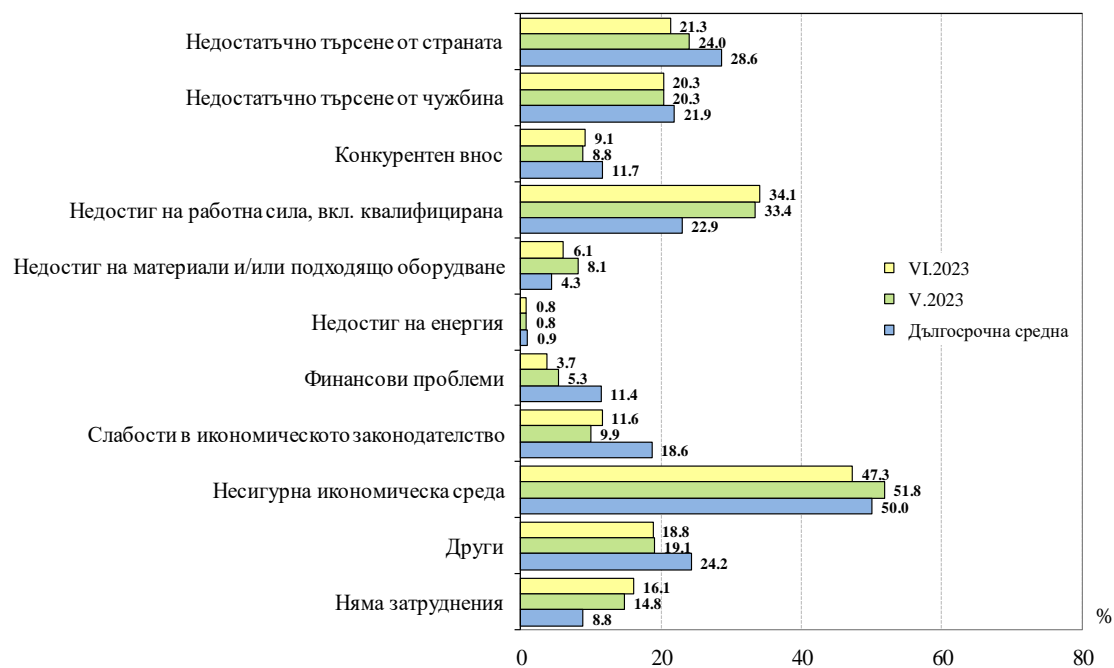
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

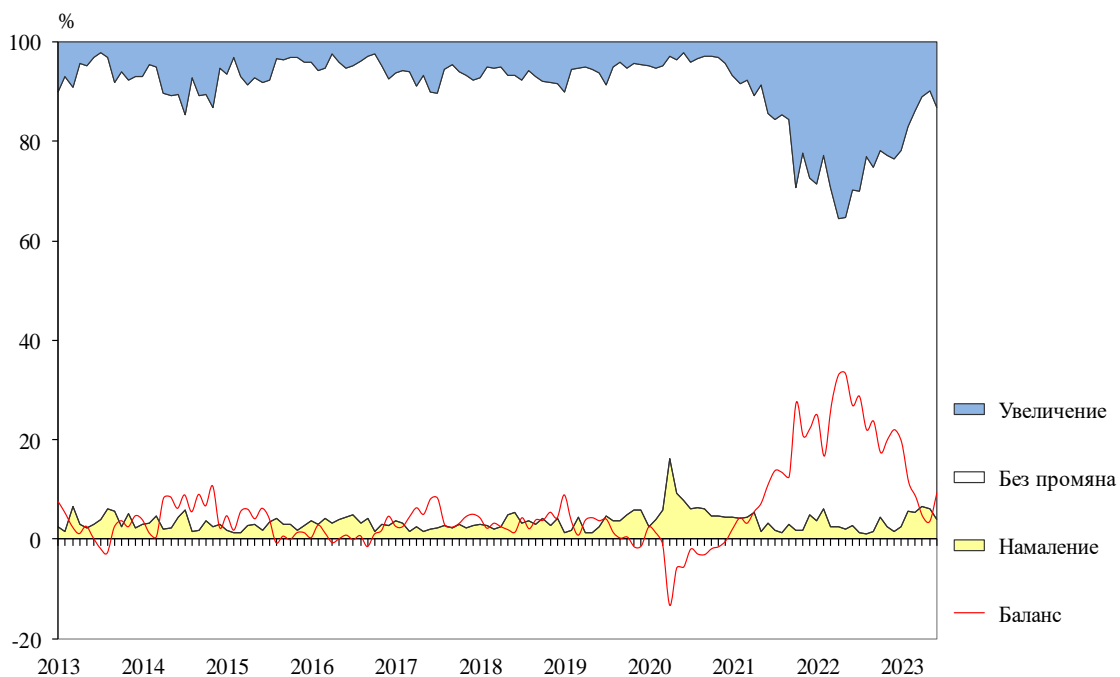
Фиг. 3. Осигуреност на производството с поръчки в промишлеността

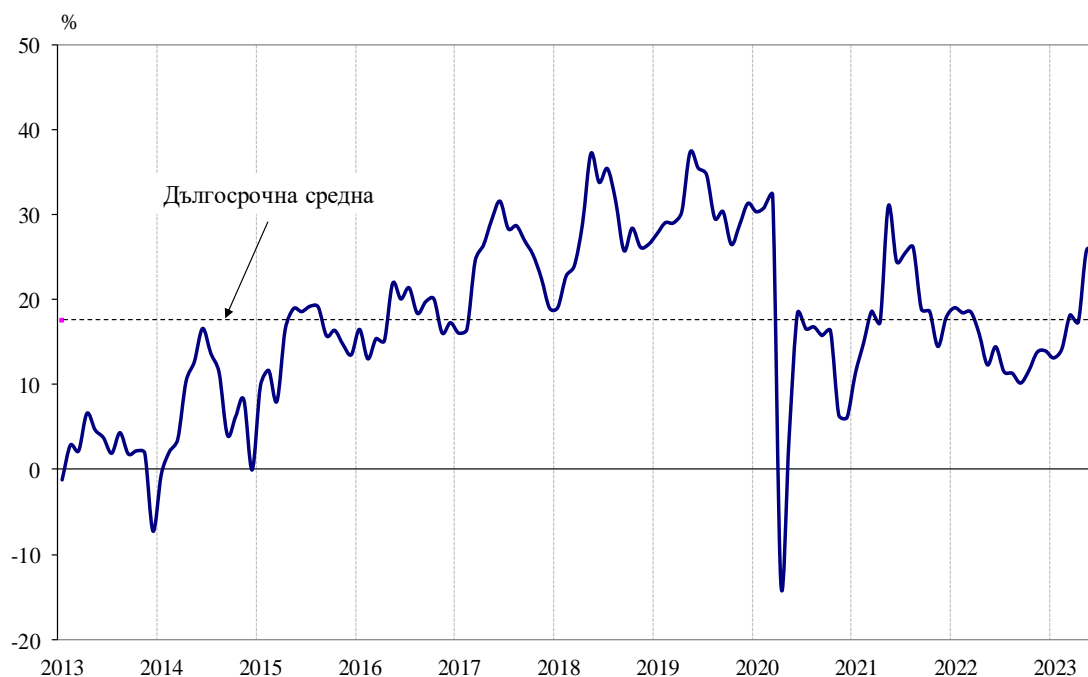
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

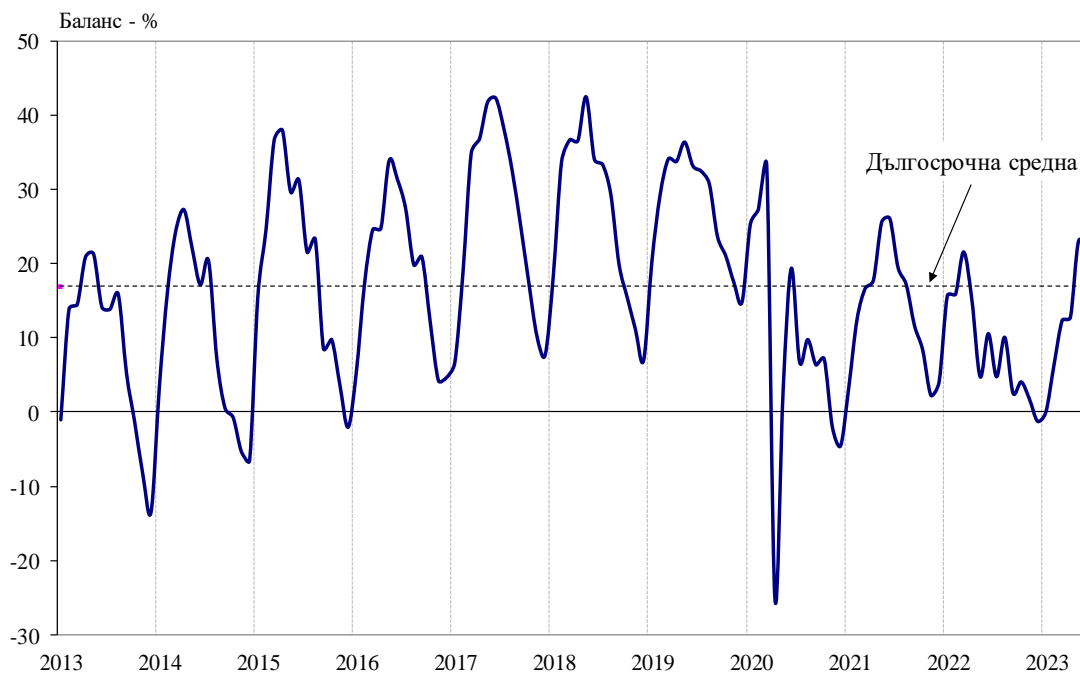
Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

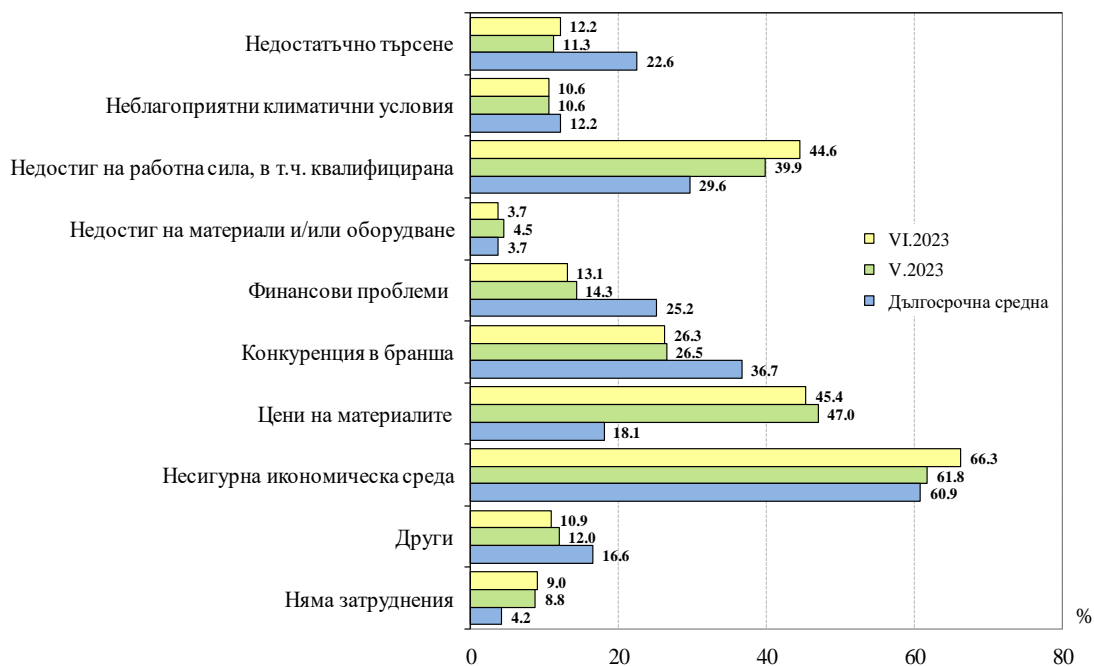
Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

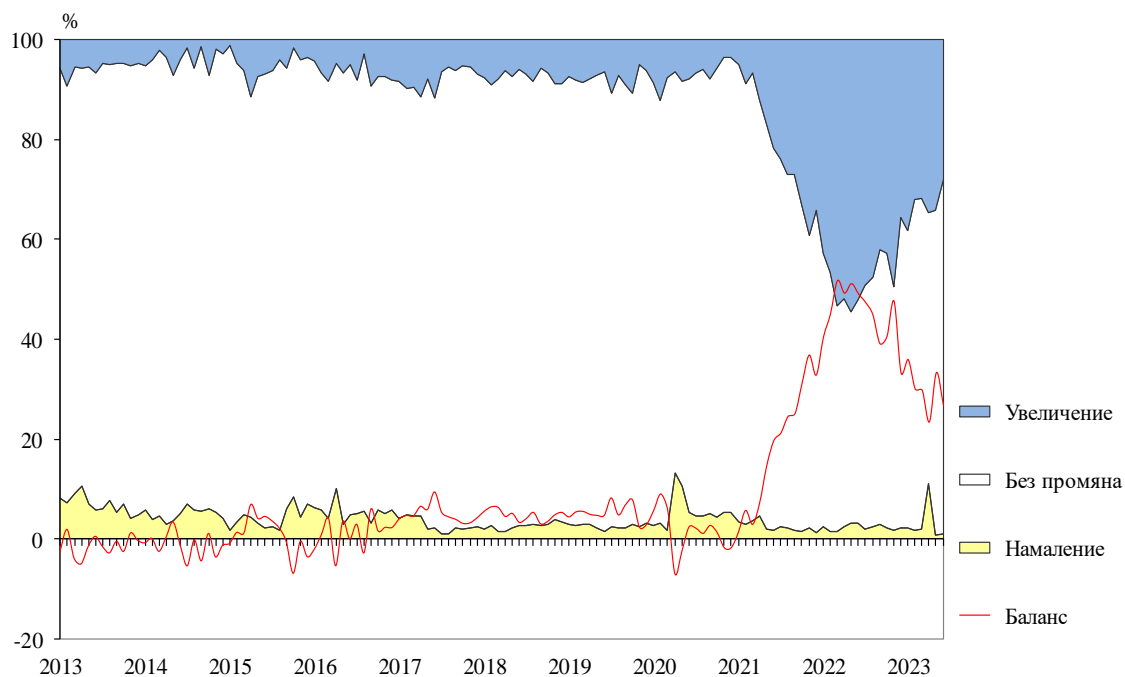
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

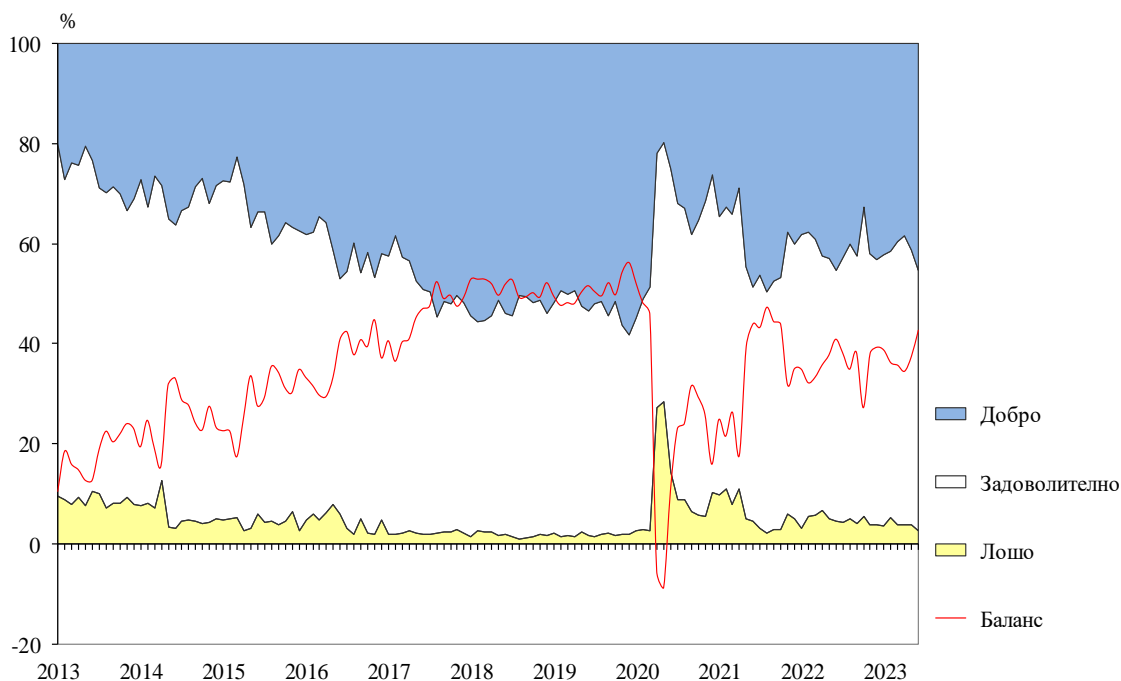
Фиг. 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

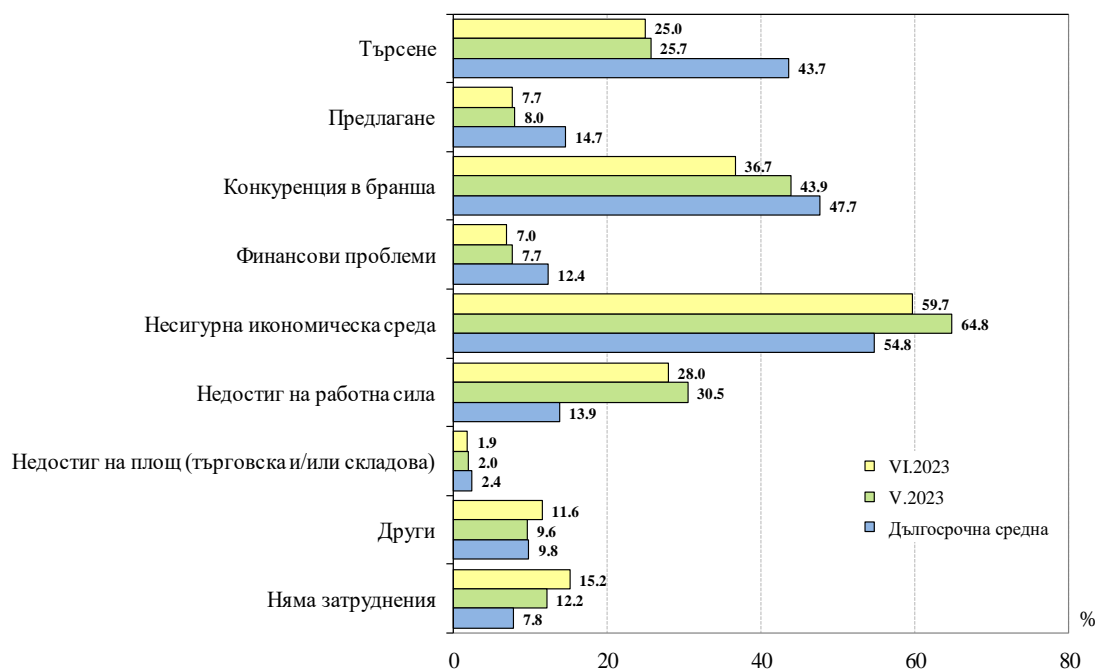
Фиг. 10. Бизнес климат в търговията на дребно

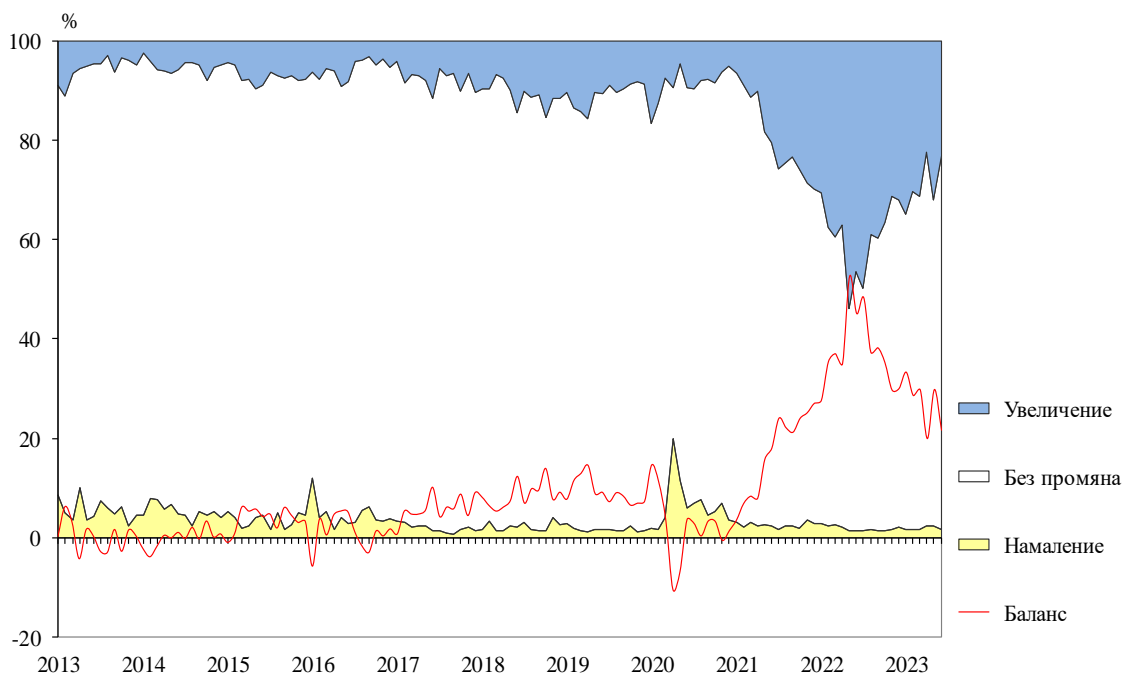
Фиг. 11. Настоящо бизнес състояние в търговията на дребно

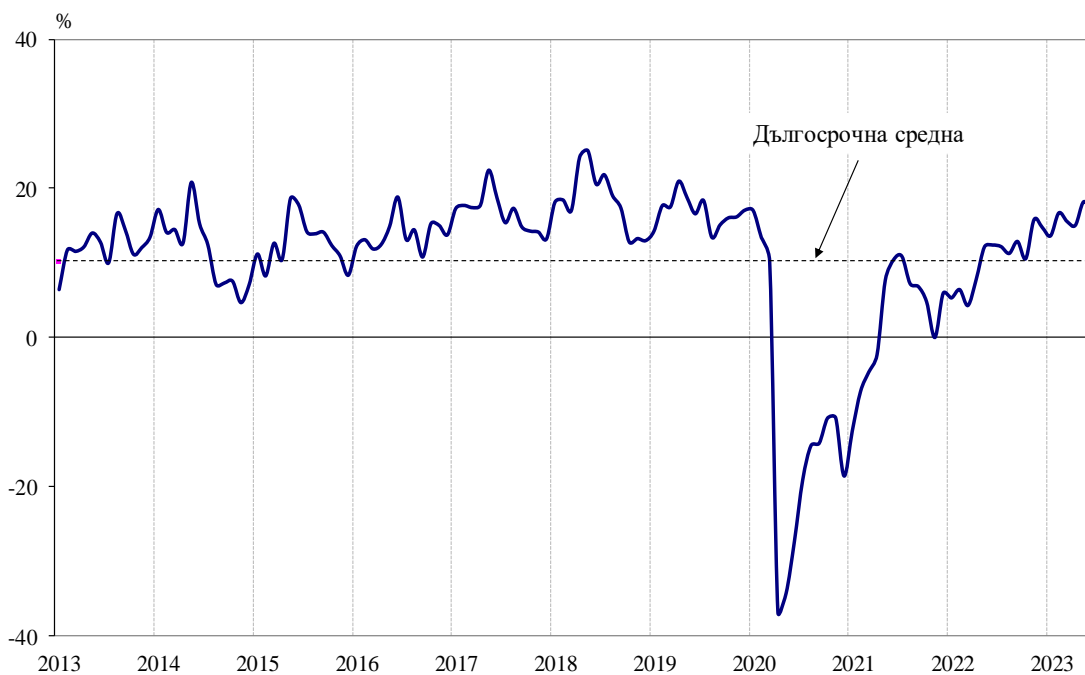
Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

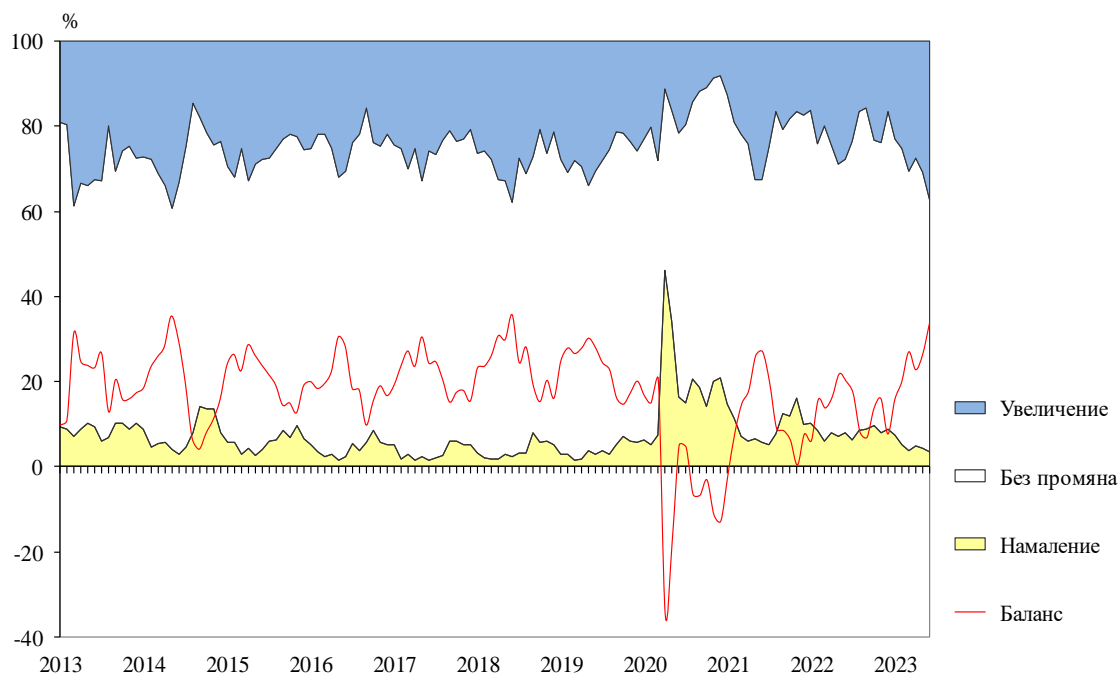
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месец

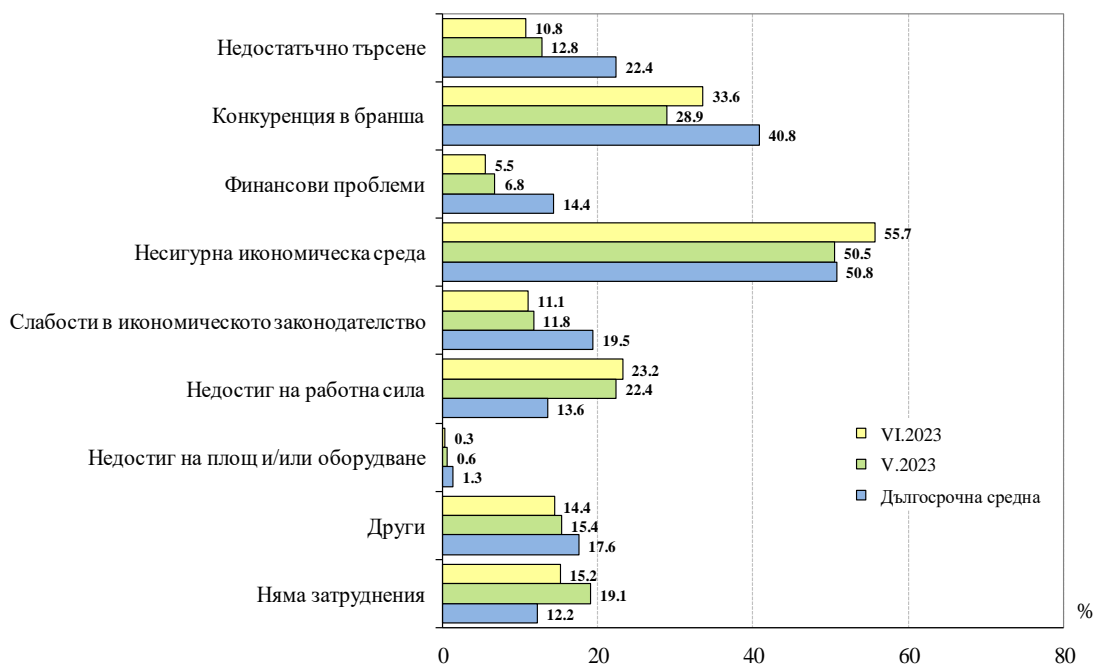
Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 15. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Очаквания за продажните цени в сектора на услугите през следващите три месеца

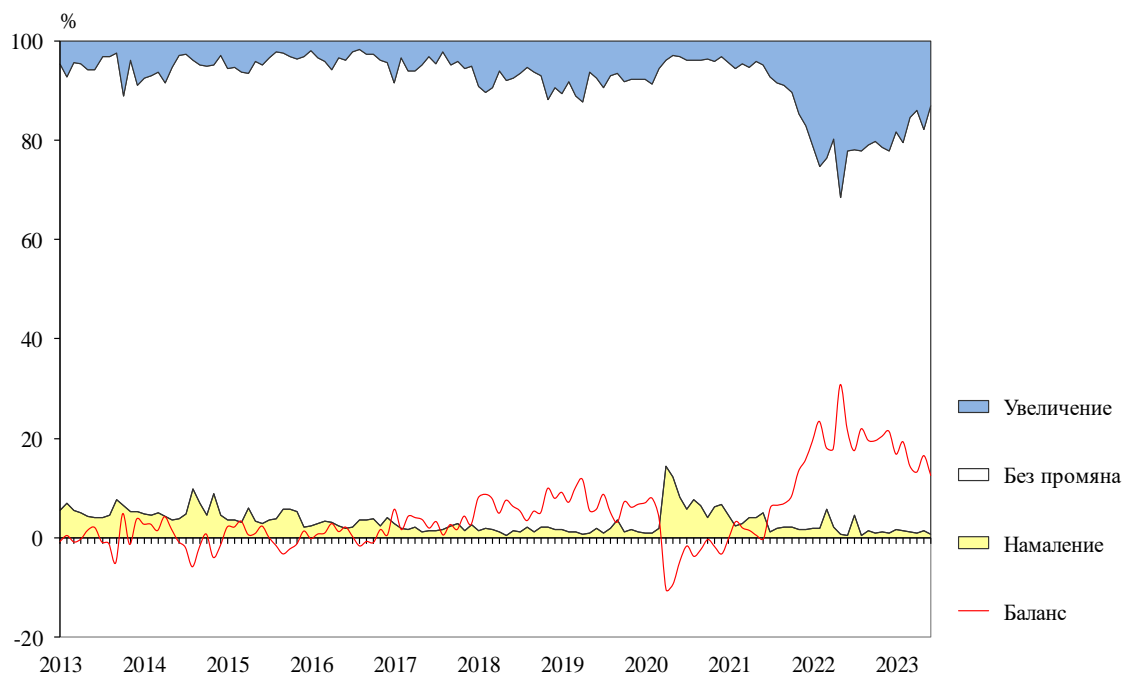

Таблица 1

Общ показател на бизнес климата

Показател	Мерна единица	Май 2023 г.	Юни 2023 г.
Общ показател на бизнес климата	%	26.2	26.0

Таблица 2

Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността

Показатели	Мерна единица	Май 2023 г.	Юни 2023 г.
Бизнес климат в промишлеността	%	26.7	26.9
Настоящо бизнес състояние	баланс	41.0	36.5
Настояща производствена активност	баланс	-1.1	-0.4
Ниво на поръчките	баланс	-16.4	-17.6
Ниво на поръчките от чужбина	баланс	-21.9	-22.6
Ниво на запаси от готова продукция	баланс	-3.2	-1.3
Очаквано бизнес състояние през следващите шест месеца	баланс	13.9	18.0
Очаквана производствена активност през следващите три месеца	баланс	16.2	13.9
Очаквания за продажните цени през следващите три месеца	баланс	3.6	9.3
Очаквания за движението на персонала през следващите три месеца	баланс	8.6	6.6

Таблица 3

Наблюдение на бизнес тенденциите в строителството

Показател	Мерна единица	Май 2023 г.	Юни 2023 г.
Бизнес климат в строителството	%	25.7	23.4
Настоящо бизнес състояние	баланс	25.5	24.1
Настояща строителна активност	баланс	2.1	0.0
Ниво на поръчките	баланс	-17.5	-15.8
Брой клиенти със закъснения в плащанията през последните месеци	баланс	11.4	13.8
Очаквано бизнес състояние през следващите шест месеца	баланс	26.0	22.7
Очаквана строителна активност през следващите три месеца	баланс	23.1	19.5
Очаквания за продажните цени през следващите три месеца	баланс	33.4	26.8
Очаквания за движението на персонала през следващите три месеца	баланс	17.1	13.6

Таблица 4

Наблюдение на бизнес тенденциите в търговията на дребно

Показател	Мерна единица	Май 2023 г.	Юни 2023 г.
Бизнес климат в търговията на дребно	%	33.8	36.2
Настоящо бизнес състояние	баланс	37.6	42.8
Обем на продажбите през последните три месеца	баланс	21.2	16.9
Конкуренция в бранша през последните три месеца	баланс	11.7	10.9
Ниво на стоките запаси	баланс	2.8	3.5
Настояща тенденция в продажните цени	баланс	37.3	28.9
Очаквано бизнес състояние през следващите шест месеца	баланс	30.2	30.0
Очаквания за поръчки към доставчиците през следващите три месеца	баланс	24.6	24.8
Очаквания за продажбите през следващите три месеца	баланс	35.7	31.2
Очаквания за продажните цени през следващите три месеца	баланс	29.8	21.6
Очаквания за персонала през следващите три месеца	баланс	16.7	17.3

Таблица 5

Наблюдение на бизнес тенденциите в сектора на услугите

Показател	Мерна единица	Май 2023 г.	Юни 2023 г.
Бизнес климат в сектора на услугите	%	18.2	16.6
Настоящо бизнес състояние	баланс	10.1	8.0
Очаквано бизнес състояние през следващите шест месеца	баланс	26.8	25.9
Настоящо търсене на услуги	баланс	10.3	12.6
Очаквано търсене на услуги през следващите три месеца	баланс	26.4	33.9
Оценка за движението на персонала през последните три месеца	баланс	11.7	17.0
Очаквания за персонала през следващите три месеца	баланс	18.2	19.6
Очаквания за цените през следващите три месеца	баланс	16.4	12.4